

รายงานการไปศึกษา ดูงาน ฝึกอบรม ประชุมและสัมมนาภายในประเทศ

1. ชื่อ มีผู้เข้าร่วมการประชุมดังต่อไปนี้

- 1.1. นางจรัสศรี โพธิ์วัถฏธรรม ตำแหน่ง ผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
ระดับ P 5
- 1.2. นายวิเชียร ปลื้มคิด ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่บริการการศึกษา (วิชาการศึกษา)
ระดับ P 5 ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง
- 1.3. นางสาวอารีย์ สิริธิดา ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่สำนักงาน (บริหารงานทั่วไป)
ระดับ P 7 หน่วยตารางสอน ตารางสอบและทะเบียน
- 1.4. นายจิโรจ พรนิเพท ปี ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่บริการการศึกษา (วิชาการศึกษา)
ระดับ P 7 ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง

ที่ทำงาน ฝ่ายวิชาการ สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เข้าร่วมประชุมวิชาการ เรื่อง เดินหน้าอุดมศึกษาไทย

จัดโดย ที่ประชุมสภาข้าราชการ พนักงานและลูกจ้างมหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปชมท.) และ
สภาข้าราชการ พนักงานและลูกจ้าง มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ณ โรงแรม ดวงตะวัน เชียงใหม่
จังหวัดเชียงใหม่

ในฐานะ ผู้เข้าร่วมการประชุม

โดยทุน สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 37,808.00 บาท

ตั้งแต่วันที่ 25 – 26 กุมภาพันธ์ 2559

รวมระยะเวลา 2 วัน

ได้รับปริญญาบัตร/วุฒิบัตร ฯลฯ ไม่มี

2. รายละเอียดเกี่ยวกับรายงานการประชุมวิชาการ ปชมท. ประจำปี 2559 เรื่อง “เดินหน้าอุดมศึกษาไทย” มีดังต่อไปนี้

สังคมโลกในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในหลายมิติ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและเทคโนโลยี ผลของการปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางเศรษฐกิจของโลกมุ่งผลให้ประเทศต่างๆ ในโลกต้องมาอยู่ร่วมกัน มีความเชื่อมโยงระหว่างกัน พึ่งพาอาศัยกันมากขึ้น แต่ในอีกด้านหนึ่งก็มีการแข่งขันกันไปด้วย โดยเฉพาะทางเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันกันค่อนข้างรุนแรง ในกลุ่มภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตั้งแต่ปี 2559 เป็นต้นไป ได้มีข้อตกลงทำความร่วมมือกันจัดตั้งกลุ่มประเทศประชาคมอาเซียนเพื่อให้เกิดความร่วมมือ มีอำนาจในการแข่งขัน ต่อรองกับกลุ่มประเทศในภูมิภาคอื่นของโลก ซึ่งรวมถึงการขยายความร่วมมือไปยังประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชีย ในสภาวะการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนี้ ประเทศไทยจำเป็นต้องมี

การปรับตัวเตรียมความพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ปัจจัยหนึ่งที่ช่วยสนับสนุนให้ประเทศได้มีการพัฒนาคือการศึกษา โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน

ดังนั้น การพัฒนาอุดมศึกษาไทยจากนี้ต่อไป จะต้องสอดคล้องกับสภาพการณ์ของทั้งโลกและภูมิภาค การพัฒนาการอุดมศึกษา ร่วมมือกันผลักดัน ขับเคลื่อนในการทั้งด้านวิชาการ ด้านเทคโนโลยี ด้านนวัตกรรม และด้านบริหารจัดการ นำไปสู่การพัฒนาการอุดมศึกษาที่ยั่งยืนต่อไป

รวมถึงในการประชุมวิชาการในครั้งนี้นอกจากจะมีการประชุมวิชาการในหัวข้อต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ในโครงการ(ตามเอกสารที่แนบมา)แล้วยังมีพิธีมอบเข็มรางวัลและเกียรติบัตรแก่บุคลากรสายสนับสนุนผู้มีผลงานดีเด่น ปชมท. ประจำปี 2558 เพื่อเป็นแรงบันดาลใจให้แก่บุคลากรสายสนับสนุนทั่วประเทศในการพัฒนาผลงานวิชาการหรือสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ขึ้นจากบริบทงานประจำที่รับผิดชอบ ทั้งนี้ผู้เข้าร่วมการประชุมยังสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคลากรที่ได้รับรางวัลจากแต่ละสาขารางวัล และเยี่ยมชมผลงานดังกล่าวได้ที่บริเวณมุมนิทรรศการหน้าห้องประชุมชั้น 2 ของโรงแรม ดวงตะวัน เชียงใหม่

ในส่วนของการปาฐกถาพิเศษและการบรรยายพิเศษของวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิโดยสังเขปดังต่อไปนี้

กำหนดการ
การประชุมวิชาการ ปชมท. ประจำปี ๒๕๕๙
เรื่อง “เดินหน้าอุดมศึกษาไทย”
วันที่ ๒๕ - ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙
ณ ห้องดวงตะวันแกรนด์บอลรูม (ชั้น ๓) โรงแรม ดวงตะวัน เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙

- ๐๗.๐๐ - ๐๘.๓๐ น. ลงทะเบียน
- ๐๘.๓๐ - ๐๘.๔๕ น. พิธีทัศน์แนะนำ ปชมท. ผู้ได้รับรางวัลบุคลากรสายสนับสนุนผู้มีผลงานดีเด่นฯ และมหาวิทยาลัยแม่โจ้
- ๐๘.๔๕ - ๐๙.๐๐ น. กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการ ปชมท. ประจำปี ๒๕๕๙
โดย อธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้
- ๐๙.๐๐ - ๑๐.๐๐ น. กล่าวรายงานการประชุมวิชาการ ปชมท. ประจำปี ๒๕๕๙ โดย ประธาน ปชมท. (นายคนอง วรรณศรี)
- ๑๐.๐๐ - ๑๐.๓๐ น. พิธีเปิดการประชุมวิชาการ ปชมท. ประจำปี ๒๕๕๙
พิธีมอบเข็มรางวัลและเกียรติบัตรแก่บุคลากรสายสนับสนุนผู้มีผลงานดีเด่น ปชมท.
ประจำปี ๒๕๕๘ และปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “เดินหน้าอุดมศึกษาไทย”
โดย รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายแพทย์ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์)
- ๑๐.๓๐ - ๑๐.๔๕ น. พัก รับประทานอาหารว่าง
- ๑๐.๔๕ - ๑๒.๐๐ น. บรรยาย เรื่อง “ธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษา”
โดย รองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา (นายขจร จิตสุขุมงคล)
- ๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น. พัก รับประทานอาหารกลางวัน
- ๑๓.๐๐ - ๑๔.๑๕ น. เสวนา เรื่อง “กว่าจะได้รางวัลดีเด่นระดับชาติ”
โดย บุคลากรสายสนับสนุนผู้มีผลงานดีเด่น ปชมท. ประจำปี ๒๕๕๘
ดำเนินรายการ โดย ดร.รัชชานนท์ แกะมา (ประธานกรรมการคัดเลือกบุคลากร
สายสนับสนุนผู้มีผลงานดีเด่น ปชมท. ประจำปี ๒๕๕๘)
- ๑๔.๑๕ - ๑๔.๓๐ น. พัก รับประทานอาหารว่าง
- ๑๔.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. บรรยาย เรื่อง “พอเพียงอย่างไรในอุดมศึกษาไทย” โดย ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล
- ๑๖.๓๐ - ๑๗.๓๐ น. พักผ่อนตามอัธยาศัย
- ๑๗.๓๐ - ๒๒.๐๐ น. งานเลี้ยงรับรองเพื่อร่วมสังสรรค์เชื่อมความสัมพันธ์ของผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการฯ
และร่วมแสดงความยินดีกับบุคลากรสายสนับสนุนผู้มีผลงานดีเด่นฯ ประจำปี ๒๕๕๘
- ๒๒.๐๐ น. พักผ่อนตามอัธยาศัย

วันศุกร์ที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙

- ๐๙.๐๐ - ๑๐.๓๐ น. บรรยาย เรื่อง “พลเมืองอุดมศึกษาไทยในศตวรรษที่ ๒๑”
โดย นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (อดีตนายกรัฐมนตรี คนที่ ๒๗)
- ๑๐.๓๐ - ๑๐.๔๕ น. พัก รับประทานอาหารว่าง
- ๑๐.๔๕ - ๑๒.๐๐ น. บรรยาย เรื่อง “อยู่ดี ทำงานดี ชีวิตมีสุข”
โดย นายแพทย์ชาญวิทย์ วสันต์นารัตน์ (วิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ จาก สสส.)
- ๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น. พัก รับประทานอาหารกลางวัน
- ๑๓.๐๐ - ๑๔.๓๐ น. บรรยาย เรื่อง “พัฒนาองค์กรอย่างไรให้ยั่งยืน”
โดย นายกรณ์ จาติกวณิช (อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง)
- ๑๔.๓๐ - ๑๔.๔๕ น. พัก รับประทานอาหารว่าง
- ๑๔.๔๕ - ๑๖.๓๐ น. แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับ ปชมท. (ระบบการจ้าง ระบบการประเมิน ระบบค่าตอบแทน
ระบบสวัสดิการ ระบบบริหารงานบุคคล: ความก้าวหน้าของบุคลากรสายสนับสนุน)
โดย ประธาน ปชมท. ผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ปชมท. (จากมหาวิทยาลัยมหิดล) และคณะ
- ๑๖.๓๐ น. พิธีปิดการประชุมวิชาการ ปชมท. ประจำปี ๒๕๕๙
โดย อธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้

1. ปาฐกถาพิเศษเรื่อง “เดินหน้าอุดมศึกษาไทย” โดย รัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงศึกษาธิการ นายแพทย์ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์

ผู้บรรยายในกล่าวถึงเรื่องการประกันคุณภาพหรือ Quality Assurance ในทางการศึกษาว่าเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นเพื่อตรวจสอบคุณภาพของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาซึ่งหมายถึงมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ ที่ได้ผลิตบัณฑิตสำเร็จการศึกษาในหลักสูตรต่างๆ ออกสู่สังคมการทำงาน เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับความมั่นใจ ซึ่งในที่นี้คือ กลุ่มนายจ้างหรือบริษัททั้งหลาย

โดยนายแพทย์ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์ได้มีความเห็นว่าการประกันคุณภาพในลักษณะเดิมโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาหรือ สมศ. นั้นไม่มีความจำเป็นเหตุที่กลับสร้างภาระและความยุ่งยากทางด้านการเตรียมเอกสารหลักฐานตัวบ่งชี้และตัวชี้วัดที่ไม่ปรับเปลี่ยนตามบริบทของมหาวิทยาลัยต่างๆ และได้กล่าวในที่ประชุมว่าต้องการใช้แนวทางใหม่ในการวัดผลการประกันคุณภาพกับมหาวิทยาลัย

การวัดผลการประกันคุณภาพแนวทางใหม่ตามแนวคิดของรัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงศึกษาธิการคนปัจจุบัน มีลักษณะดังต่อไปนี้

- การประเมินโดยไร้ตัวบ่งชี้ต่างๆ เนื่องจากผู้รับการประเมิน(มหาวิทยาลัย)แต่ละสถานที่
มีบริบทแตกต่างกัน เกณฑ์ตัวบ่งชี้เดียวกันจึงไม่เหมาะสม
- ไม่มีเอกสารแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลสำหรับการประเมิน เนื่องจากการเก็บข้อมูล
ลักษณะนี้อาจไม่สะท้อนความเป็นจริงได้ ซึ่งจะส่งผลให้องค์กรไม่มีความจำเป็นต้องมีห้องเก็บเอกสาร
หลักฐานตัวบ่งชี้ต่างๆ รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพก็เช่นเดียวกัน
- ลักษณะการประเมินที่ผ่านมามีส่วนมากตกอยู่กับผู้ปฏิบัติมากเกินไป แนวทางใหม่จึง
เป็นการประเมินองค์กรรวม(สถาบัน)แทนการประเมินหัวข้อต่างๆ ที่วัดผลจากเป้าหมายที่กำหนดโดย
อธิการบดีหรือผู้บริหารมหาวิทยาลัย รวมทั้งบุคคลที่เป็นผู้ประเมินก็มีความสำคัญ ซึ่งนายแพทย์ธีระ
เกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์ ได้แนะนำแนวทางการประเมินของประเทศอังกฤษเป็นตัวอย่างการ
ดำเนินงาน
- รูปแบบการประเมินในปัจจุบันเป็นลักษณะ Micromanagement ที่เป็นการติดตามอย่าง
ใกล้ชิดจนเรียกได้ว่าเป็นการประเมินถึงควบคุมมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาต่างๆ จนไม่มีอิสระใน
การดำเนินงาน แต่แนวทางใหม่จะใช้วิธีกำหนดกรอบมาตรฐานเกณฑ์ต่ำสุด (Minimum) เป็นแนวทาง
แก่ผู้รับการประเมินในการปฏิบัติ ส่วนการเทียบหลักสูตรจะเป็นเพียงการจัดลำดับ (Ranking)
ต่อเมื่อผู้รับการประเมินผ่านเกณฑ์มาตรฐานแล้วเท่านั้น

2. การบรรยาย เรื่อง “ธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษา” โดย รองเลขาธิการคณะกรรมการ อุดมศึกษา นายขจร จิตสุขุมมงคล

วิทยากรได้ให้นิยามของธรรมาภิบาลที่ปรากฏในสังคมไทยตั้งแต่ปี 2542 ว่าเป็นการบริหารที่ดี แม้จะมาจากหลักกฎหมายแต่ไม่เทียบเท่ากฎหมาย โดยบุคคลที่ได้นำหลักนี้มาเป็นค่านิยมคือ นาย อานันท์ ปันยารชุน อดีตนายกรัฐมนตรี ส่วนในด้านอุดมศึกษานั้นหากแต่ละสถาบันทางการศึกษานั้นมีหลักการพื้นฐานของธรรมาภิบาล 6 ประการ ในการดำเนินงานก็ไม่ได้มีความจำเป็นที่จะต้องมีการ ประกันคุณภาพทางการศึกษา แต่ในความเป็นจริงไม่เป็นเช่นนั้น ดังนั้น สมศ. จึงยังจำเป็นต้องปฏิบัติ หน้าที่ในแนวทางเดิม

หลักธรรมาภิบาลยังเกี่ยวข้องกับการบริหารที่ต้องเน้นการมีส่วนร่วมของหลายๆ ฝ่ายทั้งสาย วิชาการและสายปฏิบัติการในการจัดตั้งสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกันมหาวิทยาลัย ซึ่งในปัจจุบันลักษณะ การบริหารมหาวิทยาลัยอยู่ในรูปแบบการกระจายอำนาจเพื่อผลลัพธ์ที่ดีขึ้นในด้านต่างๆ ของ การศึกษาทั้งคุณภาพ การดำเนินงาน แหล่งที่มารายได้ และประโยชน์แก่รัฐจนถึงท้องถิ่น ดังนั้น ผู้บริหารจึงต้องมีหลักธรรมาภิบาลเป็นสำคัญเพื่อให้เกิดหลักนิติธรรมสำหรับกฎหรือเกณฑ์ใน สถานศึกษา ตัวอย่างเช่น การบริหารงานบุคคลที่ดีนั้นไม่ควรเกี่ยวข้องกับระบบอุปถัมภ์

รองเลขาธิการคณะกรรมการอุดมศึกษายังได้กล่าวถึงการประกันคุณภาพทางการศึกษาของ มหาวิทยาลัยว่าสามารถวัดได้จากคุณภาพบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาไป เนื่องจากที่ผ่านมาได้มี หน่วยงานบางแห่งไม่ยอมรับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรที่ไม่ได้รับการรับรอง โดยเฉพาะ อย่างยิ่งบัณฑิตระดับปริญญาโทและเอก ที่ไม่มีความสามารถตามที่ผู้ว่าจ้างต้องการเนื่องจากใน มหาวิทยาลัยได้มีการเปิดหลักสูตรต่างๆ มากมายที่อาจไม่ได้มาตรฐานเพียงพอต่อการดึงเม็ดเงินของ ผู้ที่ต้องการวุฒิปริญญาในระยะเวลาอันสั้น ซึ่งเป็นหน้าที่ของ สกอ. ในการตรวจสอบความถูกต้องและ โปร่งใส

เหตุผลหนึ่งที่ทำให้คุณภาพการศึกษาลดลงนั้นคือการที่มีจำนวนประชากร (จำนวน มหาวิทยาลัยที่เกิดขึ้นใหม่) เข้ามาสู่ระบบการศึกษามากขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 ที่รวมถึงการกู้ยืมเงิน จากกองทุน กยศ. เพื่อการศึกษา แต่บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาแล้วกลับไม่ส่งเงินที่ยืมคืนส่งผลให้มี ทุนหมุนเวียนในระบบสำหรับนักเรียนหรือนักศึกษารุ่นหลัง

วิทยากรยังได้ให้ข้อสังเกต เช่น ปัจจุบันนี้การศึกษาได้กลายเป็นธุรกิจทางการศึกษา ที่เน้น การสำเร็จการศึกษาเป็น Output ตรงกันข้ามกับผลสัมฤทธิ์คุณภาพของบัณฑิตที่เป็น Outcome ซึ่งไม่ว่าจะเป็นบุคลากรสายวิชาการหรือสายปฏิบัติก็ต่างมีส่วนสร้างผลสัมฤทธิ์ให้คุณภาพที่ดี นอกเหนือจากกระบวนการที่ปฏิบัติตามปกติ

3. การบรรยาย เรื่อง “พอเพียงอย่างไรในอุดมศึกษาไทย” โดย ดร. สุเมธ ตันติเวชกุล

ดร. สุเมธ ได้กล่าวถึงการศึกษาปัจจุบันในประเด็นดังต่อไปนี้

- ในทางการศึกษาสิ่งที่เปลี่ยนแปลงยากที่สุดนั้นคือการเปลี่ยนแปลงคน
- จำนวนมหาวิทยาลัยได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วซึ่งสวนทางกับคุณภาพที่กลับลดลง รวมถึงการศึกษาปัจจุบันได้มองเห็นคนเป็นเพียงผลผลิต
- การที่ประเทศไทยได้เข้าสู่ AEC แล้วนั้นสถานศึกษาต่างๆ ได้มีการเตรียมเนื้อหาเกี่ยวกับ ASEAN อย่างไรบ้าง ซึ่งโดยมากมักจะเป็นข้อมูลสาระในด้านทั่วไป แต่สิ่งที่สำคัญคือจิตวิญญาณของแต่ละประเทศ ส่วนในด้านเศรษฐกิจนั้นต้องพิจารณาถึงทรัพยากรในการแข่งขันว่าในการทำการค่านั้นสิ่งใดสมควร “รวมด้วยกัน” “ประกอบรวมกัน” หรือ “แยกออกจากกันและกัน”

- คนที่มีความรู้จะต้องมีคุณธรรมคู่กัน โดยได้แนะนำหลักธรรม 3 ประการในการปฏิบัติสิ่งต่างๆ ทั้งนี้หลักธรรมดังกล่าวคือ

1. ความพอประมาณ ซึ่งแต่ละบุคคลมีความประมาณแตกต่างกัน ดังนั้นจึงต้องประเมินตนก่อนทำการใด
2. ความมีเหตุมีผล สามารถอธิบายได้ว่าทุกอย่างที่ทำมีที่มาที่ไปอย่างไร
3. มีภูมิคุ้มกัน ซึ่งจะเป็นการป้องกันก่อนที่จะทำอะไร หรือก่อนที่จะปัญหาต่างๆ จะเกิด เป็นการใช้สติในการจัดการกับปัญหาในทุกๆ เรื่อง

โดยหากใช้หลักการทั้ง 3 ข้อนี้ก็จะสามารถดำเนินชีวิตที่พอเพียงได้ เพราะเงินนั้นไม่สำคัญเท่ากับประโยชน์ที่ได้มาจึงต้องพิจารณาว่าคุ้มหรือไม่ เนื่องด้วยหลายๆ สิ่งนั้นไม่จรรีดยืนยันให้มองถึงความสมดุลเป็นสำคัญ

- ในสังคมที่เปิดเข้าสู่ AEC นั้นต้องมี “ภูมิสังคม” หรือการรู้จักภูมิประเทศนั้นๆ เนื่องจากแต่ละท้องถิ่นนั้นแตกต่างกันโดยเฉพาะ “คน”

- ในการทำการใดจะต้องมี Risk Management เพื่อเป็นการวางแผนล่วงหน้าหากเกิดอุปสรรค ไม่เป็นการแก้ปัญหาที่ต้นเหตุ

- อย่าตามตะวันตกมากเกินไป ต้องรู้เขารู้เรา

- ในด้านการศึกษาเน้นทำในสิ่งที่ชอบและชำนาญในสิ่งนั้นๆ มากกว่าใบปริญญา

- ดร. สุเมธ ได้กล่าวปิดท้ายว่าการเตรียมการศึกษาคือการเตรียมแผ่นดินที่อุดมสมบูรณ์ให้กับลูกหลานของเราต่อไป

วันที่สอง วันศุกร์ที่ 26 กุมภาพันธ์ 2559

1. การบรรยาย เรื่อง “พลเมืองอุดมศึกษาไทยในศตวรรษที่ 21” โดย นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (อดีตนายกรัฐมนตรี คนที่ 27)

วิทยากรได้แจกแจงหัวข้อการบรรยายเป็น 4 ประเด็นดังต่อไปนี้

1. การศึกษาไทยในในศตวรรษที่ 21 จะมีความท้าทายหรือเปลี่ยนแปลงอย่างไร
2. การศึกษาต่างชาติในในศตวรรษที่ 21 จะมีความท้าทายหรือเปลี่ยนแปลงอย่างไร
3. คุณลักษณะของบุคคลหรือองค์กร ในโลกที่มีการปรับเปลี่ยนรวดเร็ว

(Dynamic world) ที่มีเทคโนโลยีเป็นตัวควบคุมสำคัญ

4. การจัดการในองค์กรการศึกษา

ในประเด็นที่หนึ่ง นายอภิสิทธิ์ได้กล่าวถึงประเด็นสำคัญ เช่น

ปัจจุบันผลการประเมินการศึกษาไทยถือว่าอยู่ในขั้นวิกฤต ประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียงได้พัฒนามากกว่าแล้ว ซึ่งสภาพการศึกษาไทยในตอนนี้คือคุณภาพของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในการทำงานนั้นไม่ตรงกับความสามารถของตนเองไม่ตรงกับสายงานหรือไม่ได้รับการว่าจ้าง ในทางกลับกันตลาดแรงงานขาดแคลนสายอาชีพ เนื่องจากความต้องการตลาดแรงงานไม่ตรงกับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ซึ่งต้องการสายอาชีพมากกว่า อีกทั้งยังมีแรงงานต่างชาติเข้ามาปริมาณมาก ดังนั้นสิ่งสำคัญในกระบวนการเรียนการสอนที่คนไทยยังให้ความใส่ใจน้อยมากคือจุดเริ่มต้นการศึกษานั้นเอง ในส่วนโครงสร้างและรูปแบบจึงไม่สำคัญ ส่วนในด้านการประเมินคุณภาพของสถานศึกษานั้นต้องใช้ผลประเมินให้เกิดประโยชน์ เปิดเผยผลการประเมินแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ปัจจุบันทุกคนสามารถเสาะแสวงหาความรู้ได้ง่ายขึ้นจากการเข้าถึงเทคโนโลยี สอดคล้องรูปแบบการเรียนรู้ในตอนนี้จำเป็นมีลักษณะเป็น Education 3.0

ประเด็นที่สอง การศึกษาต่างชาติในในศตวรรษที่ 21

สังคมในปัจจุบันเป็นลักษณะสังคมเมืองมากกว่าสังคมชนบท จำเป็นต้องคิดแบบเป็น ASEAN มากขึ้น ทำให้ภาษาเป็นสิ่งสำคัญ (ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาถิ่นของ ASEAN) ดังนั้นการเรียนภาษาต้องเริ่มตั้งแต่อายุน้อย ซึ่งคนไทยส่วนมากได้รับการสอนให้รู้ภาษา แต่ไม่ได้สอนให้ใช้ภาษาในชีวิตจริง ต้องปรับตัวเข้ากับ การปฏิวัติทางอุตสาหกรรม 4.0 ที่เป็นยุคการใช้พลังงาน ไซเบอร์-กายภาพ เข้าด้วยกัน ซึ่งเป็นวิสัยทัศน์ของการ ปฏิวัติอุตสาหกรรมในปัจจุบันและอนาคต คือ สินค้าจะคิดหาแนวทางการผลิต ของตัวสินค้าเองโดยอิสระ ซึ่งเครื่องจักรและวัตถุดิบจะมีระบบการตรวจจับ ระบบการสื่อสารจะติดอยู่กับตัวสินค้า โดยมีจุดสำคัญคือ ทั้งเครื่องจักรและ สินค้าสามารถสื่อสารกันเองและ

ควบคุมซึ่งกันและกันได้โดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์ และไอทีเป็นหัวใจหลักในการควบคุมกระบวนการผลิต ดังนั้นการใช้เทคโนโลยีที่ดีต้องดูที่วัตถุประสงค์ อีกทั้งต้องเรียนรู้ความคิดเห็นของฝ่ายที่แตกต่างกันด้วย

ประเด็นที่สาม คุณลักษณะของบุคคลหรือองค์กรในโลกที่มีการปรับเปลี่ยนรวดเร็ว

คุณลักษณะของบุคคลในปัจจุบันต้องยืดหยุ่น คล่องตัว มีการเรียนรู้ ปรับตัวตลอดเวลา และเปิดรับสิ่งใหม่ให้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต

ประเด็นที่สี่ ด้านการจัดการในองค์กรการศึกษา

องค์กรการศึกษาต้องมีความโปร่งใส มีความคุ้มค่า และมีความรับผิดชอบต่อรูปแบบการประเมินอาจต้องเปลี่ยนวิธีการประเมิน เพื่อตอบคำถามว่าประเมินเพื่ออะไร หน่วยงาน สพฐ. อาจต้องมีการเปลี่ยนแปลง แต่หน่วยงาน สกอ. อาจไม่จำเป็นต้องประเมิน เพื่อให้มหาวิทยาลัยมีอิสระ ซึ่งในอิสระนั้นมหาวิทยาลัยต้องมีการจัดการทรัพยากรที่ดี โดยพิจารณาจากปัจจัยต่างๆ เพื่อกำหนดงบประมาณ เช่น จำนวนนักศึกษา งานวิจัย หรือรายได้ เพราะมหาวิทยาลัยที่มีความเป็นอิสระจะปรับเปลี่ยนได้ดีกว่ามีหน่วยงานเหนือกว่าคอยควบคุม แต่หน้าที่ของมหาวิทยาลัยที่แท้จริงคือรับผิดชอบต่อสังคม ไม่ใช่ต่อหน่วยงานอื่น

2. การบรรยายเรื่อง "อยู่ดี ทำงานดี ชีวิตมีสุข" โดยนายแพทย์ชาญวิทย์ วสันต์ธนารัตน์ (วิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิจาก สสส.)

หลักการทำงานด้วยความสุข

1. ทำงานได้
2. ใช้ชีวิตได้
3. อยู่ในที่ทำงานได้

สังคมไทยเป็นสังคมแห่งความเสี่ยงมากขึ้น มีความเสื่อมถอยทางคุณธรรม จริยธรรม มีแนวโน้มเสียชีวิตด้วยโรคไม่ติดต่อมากขึ้น (NCD) รวมทั้งมีแนวโน้มมีอาการป่วยทางจิตมากขึ้น

ในองค์กรแห่งความเป็นเลิศนั้นเน้นที่ ความเชื่อมั่นสูง (M.Miller, Lawrance) ซึ่งลักษณะองค์กรแห่งความสุขนั้นคือ

1. น่าไว้วางใจ
2. มีความผิตชอบและน่าเชื่อถือ
3. มีความหมายในสิ่งที่ทำ
4. รักที่จะเรียนรู้
5. ไม่ต่อต้านการเปลี่ยนแปลง (ตรงกันข้ามกับการถูกบังคับ)
6. ต้องการงานกระตือรือร้น (ตรงกันข้ามกับอยู่เรื่อยเปื่อย)

ปัจจุบันมีคนหลายๆ รุ่นอยู่ในสังคมการทำงานซึ่งแต่ละรุ่นก็มีเอกลักษณ์ในการจัดการสิ่งต่างๆ มีความแตกต่างโดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องปรับตัวเข้าหากันเพื่อไม่ให้เกิดช่องว่างระหว่างวัยมากขึ้น

3. การบรรยายเรื่อง “พัฒนาอย่างไรให้ยั่งยืน” โดย นายกรณ์ จาติกวณิช (อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง)

การจะให้สิ่งใดยั่งยืนหรืออยู่ได้นานต้องมีความสมดุลแนวทางการศึกษาแบบเดิมถือว่าล้าสมัยแล้วจำเป็นต้องคิดใหม่ ในฐานะที่เปิดประเทศ สถานศึกษาควรเตรียมฝึกคนให้รองรับนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ ซึ่งการพัฒนาอย่างยั่งยืนจะทำให้ยั่งยืนได้อย่างไร ต้องพิจารณาว่ายั่งยืน หมายถึง การอยู่ได้นาน จะต้องมีความสมดุล โดยเฉพาะด้านการศึกษา จะต้องตอบโจทย์ตามความต้องการขององค์กรให้ได้ เช่น ผลิตภัณฑ์ที่มีความสามารถ ความคุ้มค่าของการใช้งบประมาณ มีการบริหารจัดการ ใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม โดยคำนึงถึงความสามารถในการแข่งขันและการรักษาพัฒนาทรัพยากรให้สมบูรณ์ยั่งยืน หรือดูจากผลผลิตที่ได้ หากเราขาดความมั่นคง ความก้าวหน้า พนักงานมหาวิทยาลัย ลูกจ้างที่เป็นบัณฑิตนิสิตนักศึกษาและผู้ใช้บัณฑิต ทำประโยชน์ให้กับสังคมหรือได้รับประโยชน์จากสังคมอย่างไรบ้าง ถ้าหากตอบโจทย์ในแต่ละส่วนได้ จะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนได้ อย่างไรก็ตามการพัฒนาที่ยั่งยืนต้องขึ้นอยู่กับผู้บริหาร การเปลี่ยนสมัย จะต้องทำอะไรให้เกิดความยั่งยืน เมื่อตัวเราเปรียบเสมือนชิ้นส่วนเล็ก ๆ ตัวหนึ่ง ดังนั้นจะต้องคิดต่อไปว่าใครที่จะได้รับผลจากการยั่งยืน ระบบการศึกษา ผู้บริหาร หรือใคร ในด้านระบบการศึกษาจะยั่งยืนอย่างไรนั้น หากเอาจริงๆ องค์กร นอกจากความคิด แต่ละคนจะมีแนวคิดในการพัฒนาด้วยวิธีของตนเองให้เกิดประโยชน์ เมื่อนำความคิดมารวมกันแล้ว จะสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารควรจะต้องฟังความคิดเห็นและแนวคิดของทุก ๆ คน เพื่อนำมาสู่แนวทางในการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ในการจัดการเรียนการสอนของทุกสาขาในรอบ 30 ปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มว่าในอนาคตจะใช้ไม่ได้ เพราะไม่ได้ตอบโจทย์ปัญหา ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องปรับปรุง พัฒนา ในอดีตที่ผ่านมาทุกอย่างเป็นปัจจัยสนับสนุนให้เกิดการพัฒนา แต่ปัจจุบันเปลี่ยนไป เราเสียเปรียบในทุกมิติ สิ่งที่เราผลิตสังคมโลกไม่ได้ต้องการแล้ว เช่น สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ smart phone ไม่มีส่วนใดที่ผลิตในไทย ดังนั้นเราต้องเตรียมอุตสาหกรรมแนวใหม่อย่างไร เป็นต้น ส่งผลให้ต้องปรับแนวคิด แนวโน้มการพัฒนาในส่วนภูมิภาค ข้อดีในปัจจุบันคือ ประชากรไทยลดลง ประชากรอาเซียนเพิ่มขึ้น คนเอเชียร่ำรวยขึ้น ดังนั้นควรมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เข้ามาในเมืองมากขึ้น ให้มีการกินดีอยู่ดี เช่น มีการจัดระเบียบการท่องเที่ยว ฝึกทักษะทางภาษา ฝึกทักษะการผลิตสินค้าพื้นเมือง ถ้าทำได้ดียิ่งขึ้นไป มีการพัฒนาปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ ก็จะทำให้เกิดช่องทางทำรายได้ที่ยั่งยืน ดังนั้นในการบริหารจัดการจึงควรพัฒนาคุณภาพให้เป็นระดับ premium ด้วย โดยเฉพาะการพัฒนาศักยภาพของคนจาก zero to hero

3.

ก. สรุปข้อคิดเห็นที่มีต่อโครงการนี้

การเข้าร่วมประชุมในหัวข้อดังกล่าว รวมระยะเวลา 2 วันได้รับทั้งแง่คิดและทัศนคติที่ดีที่เสมือนเป็นการย้ำเตือนว่าอุดมศึกษาไทยยังต้องมีการพัฒนาหรือปรับเปลี่ยนอีกในหลายจุด เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความสามารถและคุณธรรมอย่างที่สูงคมการงานพึงต้องการ เนื่องด้วยว่าหลักสูตรของบางมหาวิทยาลัยที่ปัจจุบันมีเป็นจำนวนมากนั้นไม่มีคุณภาพที่เพียงพออีกทั้งความสนใจศึกษาสายอาชีพจะลดลง รวมถึงการเรียนรู้มิติต่างๆ ของประเทศเพื่อนบ้านในประชาคม ASEAN จึงมีความจำเป็นที่สำคัญต่อการพัฒนาแนวทางการศึกษาในอนาคต ที่จะมีการร่วมมือหรือแข่งขันกันมากยิ่งขึ้น

ข. ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้รับฟังแนวคิดจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนมากที่ได้มอบแนวคิดและหลักการในด้านการศึกษาของประเทศไทยและต่างประเทศเพื่อการปรับปรุงพัฒนาตนเองและองค์กร
2. ได้รับทราบซักถามวิสัยทัศน์และทิศทางการจัดการอุดมศึกษาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง ซึ่งมีประโยชน์ในการวางแผนหรือประยุกต์ให้องค์กรเป็นไปตามนโยบายนั้นๆ
3. มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบ่งปันประสบการณ์ แนวทาง หรืออุปสรรคในด้านการจัดการอุดมศึกษาของแต่ละมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ กับบุคลากรหรืออาจารย์ที่อยู่ในบริบทคล้ายคลึงกัน
4. ได้รับความรู้ในด้านธรรมาภิบาล หลักการทำงานให้มีความสุข รวมถึงความสำคัญของการผนวกเทคโนโลยีเข้ากับการศึกษาหรือ Education 3.0

ค. ข้อเสนอแนะ

1. สถาบันภาษาควรกำหนดแผน และนโยบายในการพัฒนาบุคลากรสายปฏิบัติการให้ทุกๆฝ่ายได้รับโอกาสโดยทั่วถึงกันตามศักยภาพ
2. สถาบันภาษาควรเน้นการทำงานและการพัฒนาบุคลากรเชิงรุก ให้มีเป้าหมายและตัวชี้วัดที่ชัดเจน ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
3. สถาบันภาษาควรสร้าง และสนับสนุนให้เกิดขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรทุกคนทั้งสายวิชาการหรือสายปฏิบัติการ และควรสร้างบรรยากาศในการพัฒนาหรือสร้างนวัตกรรมใหม่ขึ้นมาจากรูปแบบงานเดิมที่เป็นอยู่

4. ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

ความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลธิป ชาญชัยฤกษ์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

ความคิดเห็นของผู้บริหาร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กุลพร หิรัญบุรณะ)

ผู้อำนวยการสถาบันภาษา